

Grundläggande granskning Kommunstyrelsen

Pajala kommun

Mars 2022

*Jonathan Melkko
Johanna Larsson*

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gul (delvis), röd (otillräckligt) och grå (ej tillämbart).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen har inte antagit en särskild verksamhetsplan för sin egen verksamhet. Styrelsen har däremot, 2021-04-13, antagit sektorplaner 2021 för: <ul style="list-style-type: none">• stab• teknik och service• barn och utbildning• stöd- och omsorg
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen har, 2020-10-12 §112, antagit budget 2021. Styrelsen har, 2021-03-29 §36, 37, antagit internbudget för stab och sektor barn- och utbildning. Internbudget för sektor teknik och service antogs av styrelsen 2021-04-13 §52. Internbudget för sektor stöd och omsorg antogs efter konsekvensbeskrivning av styrelsen 2021-06-08 §100. Budget för sektorerna går även att finna i sektorplanerna.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Gul	Från strategisk plan framgår kommunövergripande mål. I sektorplanerna finns strategiska mål för alla sektorer förutom stab. Jämfört med år 2020 noterar vi en förbättring då majoriteten av sektorerna har antagna mål i sina sektorplaner.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Följsamhet av budget är att anse som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	De strategiska målen är uppföljningsbara. Målen i sektorplanerna är överlag mätbara. Det saknas målvärden för en del mål.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsens upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Från strategisk plan 2021-2023 framgår att uppföljning av målen ska ske vid årsredovisning och delårsuppföljning. Direktiv finns även för årsbokslut- och kvartalsrapportering.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Kvartalsrapportering och delårsrapportering fokuserar på resultat. Måluppfyllelse redovisas i delårsrapportering och årsredovisning. Däremot lämnas ingen måluppfyllelse för respektive sektor eller kommunstyrelse. Den måluppfyllelse som lämnas är på kommunövergripande nivå.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grå	Styrelsen saknar verksamhetsmål för sin verksamhet. Det finns dock antagna mål för alla sektorer förutom stab. Eftersom att det saknas en tydlig uppföljning av måluppfyllelse, se 4b, för verksamheterna kan vi inte bedöma om styrelsen vidtagit tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	<p>Styrelsen har delvis vidtagit åtgärder för att nå mål för ekonomin. Vid kvartalsrapportering fick utskotten samt bygg- och miljönämnden uppdrag att inkomma med handlingsplan över åtgärder för budget i balans.</p> <p>I kvartalsrapport finns åtgärder beskrivna för att nå budget i balans.</p> <p>Vid delårsrapportering fattade styrelsen inget beslut om att utskotten skulle inkomma med handlingsplan för åtgärder för budget i balans. Vid delårsrapportering redovisade sektor teknik och service samt sektor barn och utbildning underskott.</p> <p>Åtgärderna har inte varit tillräckliga för att nå budget i balans på helåret. Vi noterar att pandemin har haft en påverkan på budgetföljsamheten.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grå	E/T. Vi har ej tagit del av årsredovisning/verksamhetsberättelse där måluppfyllelse för sektorerna redovisas separat. Vi har endast tagit del av den kommunövergripande årsredovisningen där måluppfyllelse redovisas för kommunen som helhet. Således kan bedömning för 5a ej lämnas då vi inte kan bedöma om kommunstyrelsen och dess sektorer uppnått sina verksamhetsmässiga mål.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Ekonomiskt utfall för styrelsen (inkl utskotten) år 2021 uppgår till: <ul style="list-style-type: none">• -3,5 mnkr

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grå	E/T. Måluppfyllelse för de kommunövergripande strategiska målen följs upp i den kommunövergripande årsredovisningen. Vi har ej tagit del av årsredovisning/verksamhetsberättelse där måluppfyllelse för sektorerna redovisas separat. Därav kan vi inte bedöma ändamålsenligheten för kommunstyrelsen och dess utskott.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Röd	Styrelsen kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021. Resultat mot driftbudget (inkl. utskotten): - 3,5 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2021.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Upprätta mål för kommunstyrelsens samtliga verksamheter/sektorer.
- Säkerställ att samtliga verksamhetsmässiga mål är uppföljningsbara, exempelvis genom indikatorer/mått som går att mäta.
- Redovisa separat måluppfyllelse för sektorernas, samt kommunstyrelsens, verksamhetsmål. För 2021 har måluppfyllelse endast följts upp på en kommunövergripande nivå.
- Säkerställ följsamhet till budget.